ARREST VAN HET HOF
VAN 30 JANUARI 1974 [1]

Hannoversche Zucker AG Rethen-Weetzen tegen Hauptzollamt Hannover (verzoek om een prejudiciële beslissing, ingediend door het Finanzgericht Hamburg)

„Produktieheffing op excedentaire hoeveelheden suiker"

Zaak 159-73

Samenvatting

1. *Landbouw — Gemeenschappelijke marktordening — Regeling — Aard — Leemte — Bevoegdheden der Lid-Staten om daarin te voorzien — Afwezigheid — Toepassing van Gemeenschapsrecht*
   (EEG-Verdrag, art. 40)

2. *Landbouw — Gemeenschappelijke marktordening — Suiker — Verkoopseizoen — Afloop — Excedentaire hoeveelheden — Berekening van de produktieheffing — Relevante periode*
   (Verordening nr. 1009/67 van de Raad, art. 27, lid 1; verordening nr. 142/69 van de Commissie, art. 3, lid 1)

1. De regeling van de gemeenschappelijke marktordening voor suiker vormt een volledig systeem in die zin, dat de Lid-Staten niet naar hun nationaal recht in een eventuele leemte kunnen voorzien. De oplossing behoort derhalve te worden gezocht in het licht van de doelstellingen van de gemeenschappelijke marktordening, mede gelet op overwegingen van praktische en administratieve aard.

2. De excedentaire hoeveelheden suiker, welke aanwezig zijn bevonden na afloop van het verkoopseizoen waarin zij zijn geproduceerd, moeten voor de produktieheffing in aanmerking worden genomen in het verkoopseizoen waarin zij aanwezig zijn bevonden, zelfs indien zij zijn geproduceerd vóór de inwerkingtreding van de gemeenschappelijke marktordening voor suiker.

In de zaak 159-73,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van het Finanzgericht Hamburg, in het aldaar aanhangig geding tussen

HANNOVERSCHE ZUCKER AG RETHEN-WEETZEN, te Rethen/Leine,

en

HAUPTZOLLAMT HANNOVER,

1 — Procestaal: Duits.

om een prejudiciële beslissing inzake de uitlegging van verordening nr. 1009/67/EEG van de Raad van 18 december 1967, houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker (PB nr. 308 van 18 december 1967), en van verordening (EEG) nr. 142/69 van de Commissie van 25 januari 1969, tot vaststelling van enkele uitvoeringsbepalingen welke noodzakelijk zijn voor de toepassing van het quotasysteem in de sector suiker (PB nr. L 20 van 27 januari 1969),

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: R. Lecourt, President, A. M. Donner en M. Sørensen (rapporteur), Kamerpresidenten, R. Monaco, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh en J. A. Mackenzie Stuart, Rechters,

Advocaat-Generaal: A. Trabucchi
Griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

A — Overwegende dat de aan het geding ten grondslag liggende feiten, het voorwerp van het verzoek en de standpunten van partijen in het rapport ter terechtzitting zijn samengevat als volgt:

I — Overzicht van de feiten en het procesverloop

1. De gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker is ingesteld bij verordening nr. 1009/67 van 18 december 1967, welke in de plaats trad van verordening nr. 44/67 van de Raad van 21 februari 1967 (PB 1967, blz. 597), waarbij bepaalde ordeningsmaatregelen voor het verkoopseizoen 1967-1968 werden vastgesteld.

Verordening nr. 1009/67 voert onder meer een voorlopige regeling in, welke tot 1975 geldt en in hoofdzaak wordt gekenmerkt door een beperking van de garantieplicht der Gemeenschap voor de produkten die binnen het toepassingsgebied der verordening vallen.

Volgens deze overgangsregeling beschikt elke Lid-Staat over een basishoeveelheid, vastgesteld bij artikel 23, lid 1, terwijl

elke suiker producerende onderneming een basisquotum en een maximumquotum krijgt toegewezen. De gedurende een bepaald verkoopseizoen (1 juli - 30 juni) boven het basisquotum, doch beneden het maximumquotum geproduceerde en afgezette hoeveelheid suiker komt in aanmerking voor alle interventiemaatregelen ter ondersteuning van de markt. Op deze hoeveelheid wordt echter een belasting geheven, de zogenaamde produktieheffing, die een door de Raad vastgesteld maximum niet mag overschrijden. Op de hoeveelheid suiker boven het maximumquotum van de onderneming zijn geen interventiemaatregelen van toepassing; zij mag bovendien niet op de markt van de Gemeenschap worden afgezet.

Onder bepaalde voorwaarden kunnen de ondernemingen het gedeelte van hun produktie boven het basisquotum tot een maximum van 10 % van het basisquotum overbrengen naar het volgende verkoopseizoen voor suiker onder aanrekening op de produktie van dat verkoopseizoen.

De huidige marktordening voor suiker is op 1 juli 1968 in werking getreden. Overeenkomstig artikel 33 van verordening nr. 1009/67 en verordening nr. 1789/68 van 8 november 1968, houdende vaststelling van de som van de naar het suikerverkoopseizoen 1968-1969 over te brengen hoeveelheden (PB nr. L 273 van 8 november 1968, blz. 11), zijn eventueel in een Lid-Staat aanwezige excedentaire hoeveelheden van het voorafgaande verkoopseizoen overgebracht naar het verkoopseizoen 1968-1969.

2. De Firma Hannoversche Zucker is een suiker producerende onderneming. Haar voorraden werden tweemaal opgenomen, op successievelijk 5 oktober 1966 en 30 september 1970. Bij de tweede voorraadbepaling werd de aanwezigheid geconstateerd van 310 973 kg witte suiker, die niet was ingeschreven in het overeenkomstig de Duitse voorschriften te houden suikerbelastingregister („Zukkersteuerbuch").

Het Hauptzollamt Hannover vorderde een met dat excedent overeenkomende, aanvullende produktieheffing. De vraag rees echter of — en zo ja, hoe — het excedent over de eventueel daarvoor in aanmerking komende jaren moest worden verdeeld. Aanvankelijk besloot het Hauptzollamt het te verdelen over de vier voorafgaande verkoopseizoenen, naar verhouding van de voor elk van die seizoenen verantwoorde produktie. Ten slotte besliste het evenwel dat het moest worden aangerekend aan het verkoopseizoen 1970-1971, waarin de aanwezigheid ervan was vastgesteld.

3. De firma Hannoversche Zucker ging tegen deze en tegen twee eerdere beschikkingen in beroep bij het Finanzgericht Hamburg. Bij beschikking van 24 juli 1973 besloot dit krachtens artikel 177 EEG-Verdrag het geding te schorsen en de volgende vragen ter prejudiciële beslissing aan het Hof van Justitie voor te leggen:

„1. Dienen bij de toepassing van artikel 27, lid 1, van verordening nr. 1009/67 van de Raad van de EEG van 18 december 1967 (PB 1967, nr. 308) en van artikel 3, lid 1, van verordening nr. 142/69 van de Commissie van 25 januari 1969 (PB 1969, nr. L 20) tevens excedentaire hoeveelheden in aanmerking te worden genomen, die zijn vastgesteld bij een reële voorraadbepaling na de inwerkingtreding van de regeling inzake de produktieheffing, doch die reeds vóór 1 juli 1968 zijn ontstaan?

Zo ja,

2. Waren excedentaire hoeveelheden die vóór 1 juli 1968 zijn ontstaan, in het verkoopseizoen voor suiker 1968-1969 of in het jaar waarin de voorraadbepaling plaatsvond, aan de produktieheffing onderworpen?"

In verband met deze vragen merkt het Finanzgericht in zijn verwijzingsbeschikking met name het volgende op:

Enerzijds zou het met het kennelijke doel van de betrokken regeling, namelijk om

produktieoverschotten in de Gemeenschap zo veel mogelijk te voorkomen, in de overeenstemming zijn bij het basisquotum de in het relevante verkoopseizoen werkelijk beschikbare hoeveelheid suiker in aanmerking te nemen, zodat het redelijk lijkt ook de excedenten die in werkelijkheid vóór 1 juli 1968 zijn geproduceerd, aan de produktieheffing te onderwerpen.

Anderzijds is het overbrengen van geproduceerde hoeveelheden van het ene seizoen naar het volgende afhankelijk van bepaalde communautaire regels, die wellicht een exclusief karakter hebben, zodat, anders gezegd, de uit een vroeger verkoopseizoen afkomstige hoeveelheden voor het lopende seizoen niet in aanmerking mogen worden genomen. De van het seizoen 1967-1968 naar het seizoen 1968-1969 over te brengen hoeveelheden zijn vastgesteld bij verordening nr. 1789/68 van 8 november 1968. Zouden de excedenten van de seizoenen 1966-1967 en 1967-1968 in aanmerking worden genomen, dan zou dit in de praktijk neerkomen op een vergroting van de over te brengen hoeveelheid, wat in strijd is met de bepalingen van verordening nr. 1789/68. Het Finanzgericht wijst ook op artikel 33, lid 2, van verordening nr. 1009/67, volgens hetwelk de over te brengen hoeveelheden van het verkoopseizoen 1967-1968 „worden beschouwd" („gelten") als produktie binnen het basisquotum van het verkoopseizoen 1968-1969. Het Finanzgericht meent daaruit te kunnen concluderen dat in principe alleen de tijdens het relevante verkoopseizoen geproduceerde suiker kan worden beschouwd als de hoeveelheid geproduceerde suiker in de zin van artikel 27, lid 1, van verordening nr. 1009/67, of de hoeveelheid werkelijk geproduceerde suiker in de zin van artikel 3, lid 1, van verordening nr. 142/69, en dat daarbij slechts de over te brengen hoeveelheden in aanmerking kunnen worden genomen, waarvan overbrenging volgens de artikelen 32 en 33 van verordening nr. 1009/67 is toegestaan.

Het Finanzgericht vat de argumenten van verzoekster in het hoofdgeding samen als volgt:

„Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan worden gezegd dat het betrokken excedent voor een deel afkomstig is van de produktie vóór 30 juni 1968, die geheel werd beheerst door verordening EEG nr. 1789/68. Nu een daartoe strekkende rechtsgrondslag ontbreekt, mag die hoeveelheid niet meer met terugwerkende kracht voor de inning van de produktieheffing in aanmerking worden genomen. Verweerders stelling is in strijd met het bepaalde in artikel 3, lid 1, van verordening EEG nr. 142/69, dat alleen de hoeveelheid werkelijk door de onderneming geproduceerde suiker bepalend is voor de berekening van de produktieheffing. Er kan derhalve geen sprake meer van zijn de vóór de invoering van de produktieheffing geproduceerde excedenten aan het verkoopseizoen 1970-1971 toe te rekenen. Dit volgt eveneens zowel uit artikel 2 van verordening EEG nr. 142/69 als uit de artikelen 3 en 4 van de Duitse „Rechtsverordnung" van 13 mei 1969 betreffende de inning van een produktieheffing voor suiker. Blijkens deze voorschriften wordt de produktieheffing steeds uitsluitend berekend over de hoeveelheid suiker die tijdens het lopende of het voorafgaande verkoopseizoen is geproduceerd."

4. De verwijzingsbeschikking van het Finanzgericht is ter griffie van het Hof ingeschreven op 16 augustus 1973.

De regering van de Bondsrepubliek Duitsland, ten deze vertegenwoordigd door M. Seidel, en de Commissie van de Europese Gemeenschappen, ten deze vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur P. Gilsdorf, hebben overeenkomstig artikel 20 van het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie der EEG schriftelijke opmerkingen ingediend.

Het Hof heeft, op rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

II — Bij het Hof ingediende schriftelijke opmerkingen

De *regering van de Bondsrepubliek Duitsland* herinnert in de eerste plaats aan de voornaamste elementen van de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker. De verdeling van de op 1 juli 1968 aanwezige voorraden over de producenten is bij artikel 33 van verordening nr. 1009/67 aldus geregeld, dat de hoeveelheden suiker, welke tijdens het verkoopseizoen 1967-1968 zijn geproduceerd en een bepaald produktievolume overschrijden, moesten worden toegerekend aan de suikerproduktie van het seizoen 1968-1969. Aangezien artikel 33 van verordening nr. 1009/67 verwijst naar de voor het seizoen 1967-1968 vastgestelde overgangsregeling, heeft de maatregel ook betrekking op de produktie van eerdere seizoenen. De naar het verkoopseizoen 1968-1969 over te brengen hoeveelheid is bij verordening nr. 1789/68 voor de Bondsrepubliek Duitsland vastgesteld op 157 001 ton.

Het aangepaste basisquotum dat voor het verkoopseizoen 1967-1968 aan de Bondsrepubliek Duitsland was toegewezen, is over de verschillende suikerfabrieken verdeeld; de naar het seizoen 1968-1969 over te brengen en daaraan toe te rekenen hoeveelheid, was voor elke fabriek gelijk aan het verschil tussen de produktie en het basisquotum in 1967-1968.

Ter verklaring van het feit dat achteraf verschillen werden vastgesteld met de oorspronkelijk aan de Commissie verstrekte gegevens, geeft de Duitse Regering een uiteenzetting van het Duitse stelsel van registratie der produktie met het oog op de belastingheffing op suiker. Hiertoe is elke suikerfabriek in Duitsland verplicht een belastingregister te houden, waarin zijzelf haar produktie en de uitgaande waren aantekent. De controle op de in het register vermelde gegevens geschiedt bij ambtelijke voorraadbepaling. Aangezien deze slechts nauwkeurig is te verrichten wanneer de suikersilo's leeg zijn, vindt zij met aanzienlijke tussenpozen plaats.

In verband met de vragen van het Finanzgericht betoogt de Duitse Regering, dat de Gemeenschapsregeling berust op het beginsel dat de hoeveelheid werkelijk geproduceerde suiker bepalend is voor de berekening van de produktieheffing. Daarom moet in principe ook rekening worden gehouden met excedentaire hoeveelheden waarvan eerst later blijkt en die tot dan toe niet waren geregistreerd.

Artikel 1 van verordening nr. 142/69 laat geen andere conclusie toe. Het gaat immers uit van vaststellingen met betrekking tot de totale produktie van een suikerfabriek (uitgedrukt in witte suiker) en geeft in lid 2 vervolgens een uitputtende opsomming van de hoeveelheden suiker die op die produktie in mindering moeten worden gebracht. Daarbij wordt niet gesproken van de suiker die in de loop van een vorig verkoopseizoen is geproduceerd en bij de berekening van de produktieheffing niet in aanmerking is genomen.

Bijgevolg moeten volgens dit artikel de later geconstateerde excedentaire hoeveelheden in aanmerking worden genomen voor de berekening van de produktieheffing in het jaar waarin hun bestaan is vastgesteld. Bij de herziening van de uitvoeringsbepalingen voor de toepassing van het quotasysteem in de sector suiker is deze methode uitdrukkelijk voorgeschreven (artikel 2, lid 3, van verordening nr. 700/73, PB nr. L 67 van 14 maart 1973). Overigens is het ontoelaatbaar dat op excedentaire hoeveelheden, welke na de inwerkingtreding van verordening nr. 700/73 zijn geconstateerd, een aanvullende produktieheffing wordt toegepast, ongeacht het tijdstip waarop die hoeveelheden werkelijk zijn geproduceerd; dat is echter niet het geval voor dergelijke hoeveelheden die vóór 15 maart 1973 zijn vastgesteld.

Met deze conclusie is evenmin in tegenspraak artikel 3 van verordening nr. 142/69. Het eerste lid hiervan geeft eenvoudig aan, welke regeling van toepas-

sing is op de in de leden 2 en 4 van dat artikel genoemde uitzonderingen.

De Duitse Regering merkt nog op dat verordening nr. 1789/68 slechts beoogde een cijfermatig gegeven vast te stellen om de produktieheffing te kunnen berekenen. Als de destijds door de Bondsrepubliek Duitsland verstrekte gegevens ook de naderhand aan het licht gekomen excedenten hadden omvat, zou de over te brengen hoeveelheid stellig hoger zijn vastgesteld. Daarom mag men niet uitgaan van de veronderstelling dat de vaststelling van de over te brengen hoeveelheid bij verordening nr. 1789/68 een definitieve regeling is.

De *Commissie* bespreekt eerst de artikelen 1 tot 3 van verordening nr. 142/69 en concludeert dat de wijze van behandeling der excedenten door deze verordening niet is geregeld. Zij herinnert eraan dat de sedert 15 maart 1973 toepasselijke verordening nr. 700/73 te dien aanzien een formele bepaling bevat en dat deze verordening in de plaats is gekomen van verordening nr. 142/69, waarvan de inhoud in hoofdzaak is overgenomen. Ingevolge artikel 2, lid 3, van verordening nr. 700/73 wordt met de verschillen, geconstateerd „na de vaststelling van de definitieve produktie", rekening gehouden in het verkoopseizoen waarin zij zijn geconstateerd.

De Commissie is van mening dat hetzelfde geldt voor de excedentaire hoeveelheden welke achteraf zijn geconstateerd na de inwerkingtreding van verordening nr. 142/69. Voor deze zienswijze, welke de Commissie altijd heeft voorgestaan, onder meer in het Beheerscomité voor suiker, en waarmee de vertegenwoordigers akkoord zijn gegaan, zijn verschillende argumenten aan te voeren:

— Witte suiker is een homogeen produkt, dat als zodanig zijn fabricagedatum niet laat vaststellen. Tenzij derhalve toevallig andere gegevens voorhanden zijn waaruit de exacte fabricagedatum kan worden afgeleid, is het technisch onmogelijk vast te stellen of een bepaalde hoeveelheid witte suiker in een bepaald verkoopseizoen is geproduceerd.

— Toerekening achteraf van excedentaire hoeveelheden aan het verkoopseizoen waarin zij werkelijk zijn geproduceerd, brengt bovendien zeer grote administratieve moeilijkheden mee. De totale suikerproduktie van de Gemeenschap in een bepaald verkoopseizoen is immers één der factoren bij de berekening van de produktieheffing voor dat seizoen. Indien de definitieve produktiecijfers van een onderneming achteraf worden gecorrigeerd, moet noodzakelijkerwijze ook de berekening van de totale produktie van de Gemeenschap en van de produktieheffing worden herzien.

— Een latere correctie van de definitieve produktiecijfers van een onderneming in een bepaald verkoopseizoen kan eventueel ook invloed hebben op de „over te brengen hoeveelheid", die aan de produktie van het volgende verkoopseizoen wordt toegerekend.

— Als men een latere correctie toelaat, zullen de resultaten in de verschillende Lid-Staten waarschijnlijk sterk uiteenlopen, want er bestaan geen uniforme beginselen voor toerekening aan een verkoopseizoen of voor de criteria ter vaststelling van de fabricagedatum.

Aangezien de bepalingen van verordening nr. 1009/67 pas op 1 juli 1968 in werking zijn getreden, en er voorts excedenten zijn vastgesteld, welke vóór die datum zijn gefabriceerd, bespreekt de Commissie vervolgens de vraag of zij in zoverre ook in het jaar van vaststelling in aanmerking moeten worden genomen.

Om deze vraag te kunnen beantwoorden, geeft de Commissie een samenvatting van de „overgangsregeling" die vóór 1 juli 1968 voor de produktieheffing gold. Zij bespreekt met name de artikelen 7 en 8 van verordening nr. 44/67, verordening nr. 1029/67 van de Commissie van 21 december 1967 met betrekking tot de aanpassingen van de voor het

verkoopseizoen 1967-1968 vastgestelde produktiehoeveelheden voor suiker (PB nr. 313 van 22 december 1967, blz. 4) en de eerdergenoemde verordening nr. 1789/68.

Zij besluit dat met verordening nr. 1789/68 niet was beoogd de produktie van het verkoopseizoen 1967-1968 definitief en onherroepelijk vast te stellen, maar om een noodzakelijke factor aan te geven voor de berekening van de produktieheffing 1968-1969.

Als de extra hoeveelheden reeds in het jaar van fabricage waren vastgesteld, zou de in deze verordening voor Duitsland aangegeven excedentaire hoeveelheid groter zijn geweest; de in het verkoopseizoen 1966-1967 geproduceerde extra hoeveelheden zouden van invloed zijn geweest op het aanpassingspeil van de produktiehoeveelheid voor 1967-1968, terwijl de in het seizoen 1967-1968 geproduceerde extra hoeveelheden rechtstreeks zouden hebben doorgewerkt in de excedentaire hoeveelheid, bedoeld in artikel 33, lid 1, van verordening nr. 1009/67. Daaruit volgt dat de vaststelling van zodanige extra hoeveelheden in het jaar van fabricage hoe dan ook invloed zou hebben gehad op de produktieheffing voor het verkoopseizoen 1968-1969.

Naar de mening van de Commissie volgt dus uit de overgangsregeling, dat voor de verschuldigde produktieheffing ook rekening moet worden gehouden met de extra hoeveelheden die tussen 1 juli 1966 en 1 juli 1968 zijn geproduceerd, maar die pas na de inwerkingtreding van de regeling voor de produktieheffing zijn vastgesteld.

Op grond van bovenstaande overwegingen moeten, indien aan de overige voorwaarden is voldaan, die hoeveelheden in het jaar van hun vaststelling aan de produktieheffing worden onderworpen.

B — In aansluiting op het hierboven weergegeven rapport ter terechtzitting is overgegaan tot de mondelinge behandeling. Op 12 december 1973 hebben de regering van de Bondsrepubliek Duitsland, ten deze vertegenwoordigd door C. von Arnim, en de Commissie ten deze vertegenwoordigd door P. Gilsdorf, mondelinge opmerkingen gemaakt.

Op een desbetreffende vraag van het Hof zet de *regering van de Bondsrepubliek Duitsland* nader uiteen wat in de praktijk de moeilijkheden zijn bij ambtelijke voorraadopneming met kortere tussenpozen dan in casu.

Eveneens in antwoord op een vraag van het Hof, stelt de *Commissie* vast dat — enkele details daargelaten — de ambtelijke voorraadopneming in alle Lid-Staten op dezelfde wijze geschiedt. Zij voegt eraan toe dat een suikerfabriek in de regel genoodzaakt is de silo's elke drie of vier jaar te ledigen om te voorkomen dat de suiker die zich altijd achteraan bevindt, in kwaliteit vermindert en dat in het algemeen in alle Lid-Staten de controle met dezelfde tussenpozen plaatsvindt.

C — De Advocaat-Generaal heeft ter terechtzitting van 17 januari conclusie genomen.

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat het Finanzgericht Hamburg bij beschikking van 24 juli 1973, ingekomen ter griffie van het Hof op 16 augustus 1972, krachtens artikel 177 EEG-Verdrag twee vragen heeft gesteld inzake de uitlegging van de verordeningen nr. 1009/67 van de Raad van 18 december 1967, houdende

een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker, en nr. 142/69 van de Commissie van 25 januari 1969, tot vaststelling van enkele uitvoeringsbepalingen welke noodzakelijk zijn voor de toepassing van het quotasysteem in de sector suiker;

2 dat de gestelde vragen betrekking hebben op de voorschriften betreffende de produktiequota, welke binnen het kader van de door de communautaire bepalingen aan elk der Lid-Staten toegewezen quota door de nationale instanties worden vastgesteld voor elke suikerproducent en elk verkoopseizoen voor suiker;

dat deze quotaregeling de toepassing medebrengt van een heffing op de boven een basisquotum, doch tot een maximumquotum geproduceerde hoeveelheden, waarbij echter de producent de excedentaire hoeveelheden tot 10% van het basisquotum naar het volgende verkoopseizoen voor suiker mag overbrengen;

dat vóór de inwerkingtreding van de gemeenschappelijke marktordening voor suiker op 1 juli 1968 de overgangsregeling, vastgesteld bij 's Raads verordening nr. 44/67 van 21 februari 1967 houdende maatregelen tot gemeenschappelijke ordening der markten in de suikersector voor het verkoopseizoen 1967-1968, wel produktiequota vastlegde, doch niet de toepassing medebracht van een produktieheffing op de excedentaire hoeveelheden;

dat evenwel bepaalde gedeelten van die in het verkoopseizoen 1967-1968 geproduceerde excedentaire hoeveelheden, in de omvang als vastgesteld bij verordening nr. 1789/68 van de Commissie van 8 november 1968, zijn overgebracht naar het volgende verkoopseizoen, dat aan de regeling van de gemeenschappelijke marktordening was onderworpen;

3 Overwegende dat de nationale rechter in wezen vraagt, of een excedentaire hoeveelheid, welke bij een ambtelijke voorraadopneming na 1 juli 1968 — datum van inwerkingtreding van verordening nr. 1009/67 — is geconstateerd, doch vóór die datum is geproduceerd, voor de berekening van de produktieheffing moet worden aangerekend hetzij aan de periode voorafgaand aan de inwerkingtreding van de gemeenschappelijke marktordening voor suiker, hetzij aan het eerste onder deze ordening vallende verkoopseizoen waarin zij is geconstateerd;

dat deze vragen zijn gerezen in een geding tussen een suikerproducent en de Duitse douane betreffende de verschuldigde heffing over een excedent van

ca. 310 ton, vastgesteld bij een ambtelijke voorraadopneming op 30 september 1970, dat wil zeggen vier jaar na de voorgaande voorraadopneming en meer dan twee jaar na de inwerkingtreding van de gemeenschappelijke marktordening voor suiker;

4 Overwegende dat de destijds toepasselijke bepalingen te dien aanzien zwijgen;

dat de regeling van de gemeenschappelijke marktordening voor suiker moet worden geacht een volledig systeem te vormen in die zin, dat het de Lid-Staten niet de bevoegdheid laat naar hun nationaal recht in een zodanige leemte te voorzien;

dat de oplossing derhalve behoort te worden gezocht in het licht van de doelstellingen van de gemeenschappelijke marktordening, mede gelet op overwegingen van praktische en administratieve aard;

5 Overwegende dat noch bij de inwerkingtreding van de gemeenschappelijke marktordening voor suiker op 1 juli 1968, noch daarna bij de overgang van het ene verkoopseizoen voor suiker naar het andere een algemene voorraadopneming was voorgeschreven;

dat immers volgens de aan het Hof verstrekte toelichtingen de opslagtechniek bij suiker van dien aard is, dat het slechts met tussenpozen van verscheidene jaren mogelijk is de voorraden op te nemen;

6 dat, wanneer een excedentaire hoeveelheid boven de op basis van de boekhouding van de producent berekende voorraad wordt geconstateerd, het in de praktijk moeilijk is nauwkeurig het werkelijke produktiejaar daarvan te bepalen;

dat het aanrekenen van een excedent aan een voorafgaand verkoopseizoen voor suiker de noodzaak medebrengt de voor dat seizoen definitief vastgestelde produktiecijfers te corrigeren, niet slecht voor de individuele onderneming, maar ook voor de betrokken Lid-Staat en de gehele Gemeenschap;

dat een zodanige correctie, gezien de gevolgen die daaruit achteraf zouden voortvloeien voor de berekening van de produktiequota en de op de excedentaire produktie toe te passen heffingen, volgens die niet-weersproken ver-

klaringen van de Commissie administratieve complicaties zou veroorzaken die in geen verhouding staan tot het beoogde effect;

7 Overwegende dat in deze omstandigheden de gestelde vragen moeten worden beantwoord in de zin — zoals ook formeel bekrachtigd bij de sedert 15 maart 1973 toepasselijke verordening nr. 700/73 van de Commissie —, dat na de vaststelling van de definitieve produktie geconstateerd verschil in aanmerking moet worden genomen in het seizoen waarin het is geconstateerd;

Ten aanzien van de kosten

8 Overwegende dat de kosten, door de regering van de Bondesrepubliek Duitsland en de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening hunner opmerkingen bij het Hof gemaakt, niet voor vergoeding in aanmerking kunnen komen en dat de procedure ten aanzien van partijen in het hoofdgeding als een aldaar gerezen incident is te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen;

Gezien de processtukken;

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;
Gehoord de mondelinge opmerkingen van de regering van de Bondsrepubliek Duitsland en van de Commissie;
Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;
Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, met name artikel 177;
Gelet op de verordeningen nrs. 44/67 van de Raad van 21 februari 1967, 1009/67 van de Raad van 18 december 1967, 1029/67 van de Commissie van 21 december 1967, 1789/68 van de Commissie van 8 november 1968, 142/69 van de Commissie van 25 januari 1969 en 700/73 van de Commissie van 12 maart 1973;
Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Economische Gemeenschap, met name artikel 20;
Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen;

HET HOF VAN JUSTITIE,

uitspraak doende op de door het Finanzgericht Hamburg bij beschikking van 24 juli 1973 gestelde vragen, verklaart voor recht:

De excedentaire hoeveelheden suiker welke aanwezig zijn bevonden na afloop van het verkoopseizoen waarin zij zijn geproduceerd, moeten voor de produktieheffing in aanmerking worden genomen in het verkoopseizoen waarin zij aanwezig zijn bevonden, zelfs indien zij zijn geproduceerd voor de inwerkingtreding van de gemeenschappelijke marktordening voor suiker.

Lecourt Donner Sørensen Monaco Mertens de Wilmars
Pescatore Kutscher Ó Dálaigh Mackenzie Stuart

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op dertig januari negentienhonderdvierenzeventig.

De Griffier
A. Van Houtte

De President
R. Lecourt

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL A. TRABUCCHI VAN 17 JANUARI 1974 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

1. De door het Finanzgericht te Hamburg krachtens artikel 177 van het EEG-Verdrag gedane verzoeken om uitlegging betreffen een geval dat niet alleen niet met zoveel woorden geregeld is in de communautaire rechtsvoorschriften zoals die golden in het tijdvak waarop het hoofdgeding betrekking heeft, doch waarvoor ook bij finalistische beschouwing van dat rechtstelsel geen duidelijke en dwingende regel is te vinden.

Zodanige beschouwing moge de doorslag geven wanneer men bepaalde in abstracto in aanmerking komende oplossingen uiteindelijk toch van de hand wijst, wie de enige juiste oplossing wil vinden kan er niet mee volstaan.

Een ondubbelzinnige keus kan alleen worden gedaan door wie binnen het bestek der doelstellingen ook praktische gezichtspunten vooropstelt. Men dient dus ter vaststelling van de regel die voor toepassing in aanmerking komt een element in zijn overwegingen te betrekken dat, aan de regelgevende functie eigen, door de rechter gewoonlijk niet doorslaggevend wordt geacht. Wij zullen echter zien dat zich hier juist een van die gevallen voordoet waarin een realistische

1 — Vertaald uit het Italiaans.